

United Nations
Nations Unies

International
Criminal Tribunal
for the former
Yugoslavia

Tribunal Pénal
International pour
l'ex-Yougoslavie

OBRAĆANJE

(Isključivo za medije. Nije zvaničan dokument.)

PRESEDNIK

Hag, 9. decembar 2015.

Obraćanje Savetu bezbednosti Ujedinjenih nacija
sudija Carmel Agius
predsednik Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju
9. decembar 2015.

Gospodine predsedniče, ekscelencije, dame i gospodo:

Veoma sam počastvovan što sam izabran za predsednika Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju u ključnom trenutku njegove istorije, i što je na meni odgovornost da ga dovedem do zatvaranja 2017. godine. Na mnoge načine taj zadatak će predstavljati izuzetan izazov. Međutim, to je izazov koji sam svesno prihvatio, nakon što sam obavljao funkciju potpredsednika Međunarodnog suda tokom protekle četiri godine i radio kao sudija Međunarodnog suda od 2001. godine. To je takođe odgovornost koju su mi poverile moje kolege, i nameravam da je s odlučnošću ispunim najbolje što mogu. U tom pogledu radujem se što ću blisko saradivati s mojim cenjenim kolegom iz Kine, sudijom Liuom Daqunom, u svojstvu potpredsednika Međunarodnog suda.

Gospodine predsedniče:

Dozvolite mi da prvo odam priznanje svom prethodniku, predsedniku Theodoru Meronu, na izuzetnom radu koji je ostvario u prethodne četiri godine. Njegova nastojanja su bila ključna za pripremu Međunarodnog suda za poslednje dve godine svog delovanja. U tom smislu želim da naglasim da pisani izveštaj koji danas predstavljam odlikava rad Međunarodnog suda tokom prethodnog perioda, pod vođstvom predsednika Merona. Takođe bih želeo da naglasim da je saradnja između Međunarodnog suda i Mehanizma za međunarodne krivične sudove neprekidna i da će se i dalje odvijati, kako bi se obezbedilo neometano prenošenje preostalih funkcija na Mehanizam, u skladu sa Rezolucijom Saveta bezbednosti 1966.

Pre nego što pređem na svoj izveštaj o radu Međunarodnog suda, želim da čestitam Sjedinjenim Američkim Državama na preuzimanju mesta predsedavajućeg Saveta bezbednosti. Takođe bih želeo da izrazim svoju zahvalnost neformalnoj Radnoj grupi Saveta bezbednosti za međunarodne sudove. Želeo bih da posebno istaknem izuzetno vođstvo koje je tokom prethodne dve godine pokazao Čile. Takođe bih želeo da pomenem neprocenjivu podršku i pomoć koje MKSJ pruža Služba pravnog savetnika Ujedinjenih nacija i sam pravni savetnik Ujedinjenih nacija. Na kraju bih takođe želeo da odam priznanje svom kolegi, predsedniku Vagnu Joensenu, i pomenem njegov nemerljiv doprinos međunarodnom krivičnom pravosuđu u svojstvu predsednika MKSR, institucije koja će zatvoriti svoja vrata na kraju ove godine.

Gospodine predsedniče:

www.icty.org

Pratite MKSJ na [Facebooku](#), [Twitteru](#) i [YouTubeu](#)

Služba za medije/komunikacije

Churchillplein 1, 2517 JW The Hague. P.O. Box 13888, 2501 EW The Hague. Netherlands

Tel.: +31-70-512-8752; 512-5343; 512-5356

Zadovoljstvo mi je da izvestim da je Međunarodni sud nastavio da ostvaruje napredak ka okončanju svog rada. Tokom perioda na koji se izveštaj odnosi, u toku su bila četiri prvostepena postupka, kojima su obuhvaćena četiri lica, i tri drugostepena postupka, kojima je obuhvaćeno deset lica. Završetak jednog od žalbenih postupaka, u predmetu *Stanišić i Simatović*, zakazan je za 15. decembar 2015. Osim toga, Žalbeno veće će 14. decembra 2015. izreći presudu u jednom od najvećih žalbenih postupaka ikad vođenih, u predmetu *Butare*. To je žalbeni postupak proistekao iz presude MKSR i time će biti označen kraj pravosudnog rada MKSR. Posle toga će preostati četiri prvostepena postupka i dve žalbe pred MSKJ.

Iako Međunarodni sud nastavlja da ulaže sve napore kako bi ispunio rokove zadate strategijom okončanja njegovog rada i predviđene datume izricanja presuda, on se susreće s brojnim izazovima, koji su na moju veliku žalost izazvali odlaganja u nekim predmetima. Konkretno dužine i razlozi ovih odlaganja navedeni su u pisanom izveštaju koji vam je dostavljen pod brojem S/2015/874.

Na suđenju Goranu Hadžiću, Veće je 26. oktobra 2015. donelo odluku kojom je odgodilo postupak, pri čemu je većina članova veća smatrala da iako je optuženi i dalje u stanju da prati suđenje, njegovo zdravstveno stanje onemogućava da bude pritvoren u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija u Hagu. Ova odluka o odgađanju postupka je doneta za početni period od tri meseca i može se produžiti. Tužilaštvo je uložilo žalbu na ovu odluku. Siguran sam da ćete se sa mnom složiti da su izazovi poput zdravstvenog stanja optuženog izvan naše kontrole i zahtevaju kontinuirano razmatranje od slučaja do slučaja. Zdravstveno stanje Gorana Hadžića se pomno prati.

Međunarodni sud nastavlja da ostvaruje značajan napredak uprkos aktuelnim izazovima s kojima je suočen. Međutim, ovaj napredak je, nažalost, pretrpeo izvesna odlaganja i u predmetu *Karadžić* i u predmetu *Šešelj* i ovi prvostepeni postupci neće biti okončani do kraja 2015. godine kako je ranije bilo predviđeno. Uprkos tome, sastavljanje presude u izuzetno kompleksnom predmetu *Karadžić* je u završnoj fazi i predsedavajući sudija mi je izneo uveravanja da će ovaj postupak definitivno biti završen pre kraja marta 2016. godine. Takođe se nadam da će i postupak u predmetu *Šešelj* biti okončan u istom vremenskom roku. Predsedavajući sudija i njegovo dvoje kolega su mi pružili uveravanja da se ulažu svi naponi kako bi taj rok bio ispunjen. Konkretno, predsedavajući sudija, u ime veća, me je sada obavestio da se izricanje pisane presude planira tokom prvog tromesečja 2016. godine.

Osim toga, sa zadovoljstvom mogu da izvestim da se prvostepeni postupak u predmetu *Mladić*, kao i žalbeni postupci u predmetima *Stanišić i Župljanin* i *Prlić i drugi* odvijaju prema planu. U vezi sa žalbom u predmetu *Prlić i drugi* želeo bih da naglasim da je taj predmet najjobimniji žalbeni postupak u istoriji Međunarodnog suda i za njega je potrebno ne samo vreme, već i odgovarajući neprekidni resursi. Iako će sigurno biti izazov da se ispune predviđeni rokovi, Žalbeno veće je i dalje rešeno da završi rad na tom predmetu do novembra 2017. godine. Ja ću se pobrinuti da, uz vašu pomoć, budu preduzete sve mere kako bi se obezbedio efikasan i blagovremen završetak ovog predmeta i predupredilo bilo kakvo kašnjenje.

Treba napomenuti da odgovornost za ispunjavanje predviđenih rokova leži na predsedavajućem sudiji u određenom predmetu. Pa ipak, u svojstvu predsednika, ja sam u konstantnom dijalogu sa svim predsedavajućim sudijama u nastojanju da identifikujem potencijalne faktore koji mogu dovesti do odlaganja i kako bih radio na blagovremenim rešenjima tih pitanja, koliko je to god moguće. Pružam vam svoja uveravanja da se preduzimaju sve moguće mere kako bi se sprečili i otklonili uzroci potencijalnih odlaganja koji su pod kontrolom Međunarodnog suda. Sudije i zaposleni vredno rade kako bi završili pravosudni rad što je pre moguće, istovremeno se pridržavajući rešenosti Suda da garantuje proceduralno pravične prvostepene i drugostepene postupke.

Stoga se očekuje da će pravosudni rad Međunarodnog suda biti okončan na vreme. Međutim, iako je Međunarodni sud trenutno na putu da blagovremeno završi svoj rad, postoje izazovi na koje se mora odgovoriti da bi Međunarodni sud ispunio svoj krajnji cilj da se zatvori 2017. godine. Ti izazovi nisu novi i na njih su Savetu bezbednosti ukazivali moji prethodnici.

Najkritičniji je stalni i endemski problem odlaska zaposlenih. Sve alarmantniji odlazak iskusnog osoblja predstavlja ozbiljnu pretnju našim naporima da ispunimo svoj mandat u projektovanim rokovima. U postupcima u predmetima *Prlić i drugi*, *Mladić* i *Šešelj* odgovor koji je primenjen, i koji se i dalje primenjuje, na to pitanje jeste povećanje broja zaposlenih na predmetima i omogućavanje unapređenja kao mere za zadržavanje zaposlenih. Naročito je postupak u predmetu *Šešelj* tokom perioda na koji se odnosi izveštaj pretrpeo konstantan odlazak zaposlenih u timu sudskih veća za podršku sudijama. Taj tim je u međuvremenu pojačan.

Drugi izazov s kojim se Međunarodni sud suočava odnosi se na moral zaposlenih. Kako bi se obezbedilo da se moral zaposlenih održava koliko je god to moguće, sekretar je, u saradnji sa Sindikatom zaposlenih, razvio pravičan i transparentan proces smanjenja broja zaposlenih, i dijalog između zaposlenih i rukovodstva je stalan. Osim toga, sekretar je sproveo i druge mere, uključujući pružanje usluga savetnika za promenu karijere koji pomaže osoblju u prelasku na druga polja rada. Naravno, jasno je da Međunarodni sud mora da nastavi svoje napore na usvajanju strategija za smanjenje odlaganja u aktuelnim predmetima na minimum. Ova obaveza ima uticaj i na fundamentalna prava optuženih i na resurse međunarodne zajednice.

Gospodine predsedniče:

Želeo bih da podsetim da su ove godine obeležene 20. godišnjica događaja u Srebrenici, 20. godišnjica Dejtonskog mirovnog sporazuma i 70. godišnjica osnivanja Ujedinjenih nacija. Takođe napinjem da je danas Međunarodni dan posvećen sećanju na žrtve zločina genocida i njihovo dostojanstvo i prevenciji tog zločina. Godišnjice nam pružaju priliku da se osvrnemo na ono što je postignuto i sagledamo ono što tek treba uraditi. Osim toga, sećanje na događaje iz prošlosti i odavanje počasti onima koji su prošli kroz patnju treba da učvrste našu rešenost da sprečimo da se takvi događaji ikada ponove. Iako Međunarodni sud čini sve što je u njegovoj moći da odgovori na izazove blagovremenom završetku njegovog rada, prepreke s kojima se i dalje suočava ne smeju ni na koji način umanjiti njegova ogromna dostignuća.

Međunarodni sud se nalazi u prvim redovima borbe protiv nekažnjivosti za međunarodne zločine i nastavlja da služi kao simbol privrženosti međunarodne zajednice da obezbedi pozivanje na odgovornost za teška zlodela poput onih počinjenih na prostoru bivše Jugoslavije i hvale vrednom cilju da spreči ponavljanje takvih zločina u budućnosti. Takođe je važno da se ne zaboravi ključna uloga koju je Međunarodni sud imao, i i dalje ima, u postavljanju globalnih standarda za međunarodno krivično pravo i pravosuđe i u pomaganju da se učvrsti vladavina prava na lokalnom nivou. U tom smislu, za širi uspeh Međunarodnog suda od ključne je važnosti razumevanje njegovog rada od strane šire međunarodne zajednice, a posebno od strane država nastalih na prostoru bivše Jugoslavije.

Želim da zahvalim Evropskoj uniji na njenoj velikodušnoj podršci za projekte *Outreach* programa u regionu, koji su ključno oruđe kojim se obezbeđuje da nasleđe Međunarodnog suda ostane prioritet. Mi imamo istinsku odgovornost prema nasleđu koje će ostati iza nas. Takođe imamo odgovornost prema žrtvama i članovima njihovih porodica.

Gospodine predsjedniče:

Uprkos ozbiljnim izazovima s kojima se Međunarodni sud suočava, i dalje smo zajedno sa Savetom bezbednosti rešeni da obezbedimo efikasno i neometano zatvaranje ove institucije do kraja 2017. godine. Sada se nalazimo u presudnom trenutku istorije Međunarodnog suda. Uveren sam da Savet bezbednosti i Međunarodni sud dele iste ciljeve i težnje, naime, da uspešno privedu kraju prvi veliki eksperiment u međunarodnom krivičnom pravosuđu nakon Drugog svetskog rata. Uz podršku i ohrabrenje država članica Ujedinjenih nacija, MKSJ će, pod mojim vođstvom, nastojati da ostvari sav potrebni napredak kako bi ispunio svoj mandat i nastaviti da služi kao konkretno otelotvorenje posvećenosti okončanju nekažnjivosti.

Hvala vam.